

Nr 89.

Av herr **Andersson** i Falkenberg **m. fl.**, om anslag till reseunderstöd åt arbetare och andra i näringsyrken sysselsatta personer.

Reseunderstöd av allmänna medel åt arbetare i de särskilda näringsyrkena, åt idkare av hantverk och annan mindre industri, åt verkmästare och förmän inom industri och hantverk samt åt teoretiskt och praktiskt bildade tekniker, som icke ägna sig åt bergshanteringen, ha under en följd av år utgått. Redan på 1860-talet anvisade riksdagen medel för att genom ekonomiskt understöd lämna arbetare möjlighet att utomlands förvärva ökad insikt och färdighet. På grund av den stora efterfrågan dessa reseunderstöd är efter år rön-te, ökades anslagen successivt. År 1888, således för 45 år sedan, utgjorde anslagsbeloppet 20,000 kronor. Sedermera hava dessa anslag till reseunderstöd ytterligare ökats samt även utvidgats, så att år 1914 utgingo 50,000 kronor åt arbetare, 18,000 kronor åt idkare, 15,000 kronor åt verkmästare och förmän samt 25,000 kronor åt tekniker. Under år 1921 ökades anslagen ytterligare. Sedermera ha dock anslagen på grund av inträffade förhållanden minskats och ha även varit helt indragna. I årets statsverksproposition upptages ej heller något belopp för ändamålet.

Från att tidigare uteslutande ha varit avsedda för studier utomlands, ha dessa stipendier mer och mer beviljats även till personer, som önskade deltaga i yrkeskurser inom landet. Under nuvarande situation torde reseunderstöden ha sin största betydelse i sistnämnda avseende.

De som emellertid äro i behov av att deltaga i dessa kurser, utgöras i allmänhet av personer med ringa ekonomiska resurser. För mången utgör kostnadsfrågan ett oöverstigligt hinder för beivrande av kursen. De stipendier, som tilldelats, utgöra dock endast mindre belopp; enligt vad som hos kommerskollegium inhämtats, beräknas de täcka kostnaderna för resa tur och retur i III klass å järnväg, samt utgöra härjämte ett bidrag till uppehållskostnaderna med sammanlagt 20 à 25 kronor.

Enligt vad som av statsverkspropositionen (X, D. 3—6) framgår, ha under de två sista budgetåren, då stipendieanslagen varit indragna, funnits en odisponerad mindre behållning på de fyra reseunderstödsanslagen, som uppkommit närmast på grund av icke uttagna eller förverkade stipendier, vilka kunnat anlitas för stipendieändamål. Enligt av kommerskollegium i utlåtande i ämnet den 31 augusti 1933 lämnad uppgift torde besparingarna av anslagen hava vid innevarande budgetårs utgång helt förbrukats. Kollegium har ock i sagda utlåtande förordat anvisande av nytt anslag för ändamålet.

Det föreligger därför starka skäl för att ett anslag för det kommande budgetåret anslås för upprätthållande av denna betydelsefulla understödsverksamhet. Det belopp av 5,000 kronor, som av kommerskollegium förordats, och som utgör endast en ringa del av vad som tidigare utgått för ändamålet, skulle dock, om det, som även avsikten är, begränsas till att utgå åt deltagare i kurser inom landet, vara tillräckligt för 60 à 70 stipendiater.

Med stöd av vad sålunda anförts få vi föreslå riksdagen besluta,

att för budgetåret 1934/1935 under ordinarie anslagstiteln »Befrämjande i allmänhet av slöjderna» anvisa ett gemensamt reservationsanslag att fördelas å de olika grupperna yrkesutövare till reseunderstöd åt arbetare i de särskilda näringsyrkena, åt idkare av hantverk och annan mindre industri samt åt verkmästare och förmän inom industri och hantverk, till ett belopp av kronor 5,000.

Stockholm den 19 januari 1934.

Anders Andersson,
Falkenberg.

Erik Hagberg.

J. W. Mårtensson.

Anders Hansson,
Trollhättan.

Axel Lindqvist.

C. Gösta Jacobsson.
